

รายวิชา ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)

โดย...พระครูปริยัติสโมธาน ดร.

สัปดาห์ที่ 8 : วิทยาหน่วยคำ (Morphology)

8.1 ความหมายของหน่วยคำ (Morpheme)

ความหมายของวิทยาหน่วยคำ (Morphology)

วิทยาหน่วยคำ (Morphology) เป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ที่ศึกษาการสร้างคำ โครงสร้างของคำ และหน่วยย่อยที่ประกอบขึ้นเป็นคำในภาษา

Francis Katamba อธิบายว่า

"Morphology is the study of the internal structure of words."

หมายถึง การศึกษาส่วนประกอบภายในของคำ

ส่วน George Yule กล่าวว่า

"Morphology investigates the basic elements used in a language."

หมายถึง การศึกษาหน่วยพื้นฐานที่ใช้สร้างคำในภาษา

ความหมายของหน่วยคำ (Morpheme)

หน่วยคำ (Morpheme) คือ หน่วยทางภาษาที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย หรือมีหน้าที่ทางไวยากรณ์

ตัวอย่าง

คำว่า

teachers

ประกอบด้วย 3 หน่วยคำ

หน่วยคำ ความหมาย

teach สอน

-er ผู้กระทำ

-s แสดงพหูพจน์

ดังนั้น

teacher = ผู้สอน

teachers = ผู้สอนหลายคน

ตัวอย่างเพิ่มเติม

คำว่า

unhappiness

ประกอบด้วย

หน่วยคำ ความหมาย

un- ไม่

happy มีความสุข

-ness ความเป็น

รวมความหมาย

unhappiness = ความไม่มีความสุข

8.2 หน่วยคำอิสระและหน่วยคำไม่อิสระ

1. หน่วยคำอิสระ (Free Morpheme)

หน่วยคำที่สามารถปรากฏเป็นคำได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

- book
- dog
- run
- happy
- school

สามารถใช้เป็นคำเดี่ยวได้

ตัวอย่าง

The dog runs fast.

dog เป็นหน่วยคำอิสระ

run เป็นหน่วยคำอิสระ

2. หน่วยคำไม่อิสระ (Bound Morpheme)

หน่วยคำที่ไม่สามารถปรากฏเพียงลำพังได้

ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่น

ตัวอย่าง

- un-
- re-
- dis-
- -s
- -ed
- -ing
- -er
- -ness

ตัวอย่าง

คำ หน่วยคำ

unhappy un- + happy

replay re- + play

books book + -s

walked walk + -ed

ประเภทของ **Bound Morphemes**

1. Derivational Morphemes

ใช้สร้างคำใหม่

ตัวอย่าง

คำเดิม คำใหม่

happy happiness

teach teacher

kind kindness

2. Inflectional Morphemes

ใช้เปลี่ยนรูปคำทางไวยากรณ์

ตัวอย่าง

คำเดิม คำที่เปลี่ยน

cat cats

walk walked

study studying

8.3 การสร้างคำ (Word Formation)

การสร้างคำ คือ กระบวนการที่ภาษาใช้สร้างคำใหม่

ตามแนวคิดของ George Yule และ Victoria Fromkin

1. Affixation (การเติมหน่วยคำ)

เติม Prefix หรือ Suffix

Prefix

Prefix ความหมาย ตัวอย่าง

un-	ไม่	unhappy
-----	-----	---------

re-	อีกครั้ง	rewrite
-----	----------	---------

dis-	ตรงข้าม	disagree
------	---------	----------

Suffix

Suffix ตัวอย่าง

-er teacher

-ness happiness

-ful beautiful

2. Compounding (การประสมคำ)

นำคำสองคำมารวมกัน

ตัวอย่าง

คำใหม่ ส่วนประกอบ

classroom class + room

blackboard black + board

toothpaste tooth + paste

3. Conversion

เปลี่ยนชนิดของคำโดยไม่เปลี่ยนรูป

ตัวอย่าง

เดิม ใหม่

email (n.) to email (v.)

bottle (n.) to bottle (v.)

water (n.) to water (v.)

4. Clipping

การตัดคำให้สั้นลง

ตัวอย่าง

คำเดิม	คำใหม่
advertisement	ad
laboratory	lab
examination	exam

5. Blending

นำบางส่วน of คำสองคำมารวมกัน

ตัวอย่าง

คำใหม่	มาจาก
brunch	breakfast + lunch
motel	motor + hotel
smog	smoke + fog

6. Acronym

สร้างคำจากอักษรย่อ

ตัวอย่าง

คำย่อ

ความหมาย

NATO	North Atlantic Treaty Organization
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome

8.4 การยืมคำ (Borrowing)

ความหมาย

การยืมคำ (Borrowing) คือ การนำคำจากภาษาหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาหนึ่ง

Ronald Wardhaugh กล่าวว่า

การยืมคำเป็นผลจากการติดต่อระหว่างภาษาและวัฒนธรรม

คำภาษาอังกฤษที่ยืมมาจากภาษาอื่น

1. จากภาษาฝรั่งเศส

คำภาษาอังกฤษ ภาษาต้นทาง

restaurant French

ballet French

menu French

2. จากภาษาละติน

คำภาษาอังกฤษ ต้นทาง

data Latin

radius Latin

campus Latin

3. จากภาษาอิตาลี

คำภาษาอังกฤษ ต้นทาง

piano Italian

opera Italian

pizza Italian

4. จากภาษาสเปน

คำภาษาอังกฤษ ต้นทาง

mosquito Spanish

tornado Spanish

ranch Spanish

5. จากภาษาญี่ปุ่น

คำภาษาอังกฤษ ต้นทาง

sushi Japanese

karaoke Japanese

tsunami Japanese

6. จากภาษาไทย

คำที่ภาษาอังกฤษยืมไปใช้ เช่น

คำภาษาอังกฤษ ต้นทาง

Thai ไทย

tom yum ต้มยำ

baht บาท

ความสำคัญของวิทยาหน่วยคำ

1. ช่วยให้เข้าใจโครงสร้างคำภาษาอังกฤษ
2. ช่วยเพิ่มคลังคำศัพท์
3. ช่วยในการวิเคราะห์คำใหม่
4. ช่วยในการสอนภาษาอังกฤษ
5. เป็นพื้นฐานของการศึกษาคำศัพท์และไวยากรณ์

นักภาษาศาสตร์สำคัญด้าน **Morphology**

Francis Katambaผู้เขียน *Morphology***George Yule**ผู้เขียน *The Study of Language***Victoria Fromkin**ผู้เขียน *An Introduction to Language***Andrew Carstairs McCarthy**

ผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างคำและการสร้างคำ

Laurie Bauer

ผู้เชี่ยวชาญด้าน Word Formation

สรุป**หัวข้อ****ความหมาย****Morpheme**

หน่วยคำที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย

Free Morpheme

หน่วยคำที่ใช้ได้อย่างอิสระ

Bound Morpheme

หน่วยคำที่ต้องอาศัยหน่วยคำอื่น

หัวข้อ	ความหมาย
Affixation	การเติมหน่วยคำ
Compounding	การประสมคำ
Borrowing	การยืมคำจากภาษาอื่น

งานมอบหมาย (แบบอัตนัย)

ข้อที่ 1

วิเคราะห์โครงสร้างหน่วยคำของคำภาษาอังกฤษต่อไปนี้ พร้อมระบุว่าแต่ละหน่วยคำเป็น Free Morpheme หรือ Bound Morpheme และอธิบายหน้าที่ของหน่วยคำเหล่านั้น

1. unhappiness
2. teachers
3. misunderstanding
4. internationalization
5. carefully

ให้แสดงโครงสร้างคำอย่างละเอียดและอธิบายความหมายของแต่ละหน่วยคำ

ข้อที่ 2

อธิบายกระบวนการสร้างคำ (Word Formation Processes) อย่างน้อย 5 ประเภท พร้อมยกตัวอย่างคำภาษาอังกฤษประเภทละ 3 คำ และวิเคราะห์ว่ากระบวนการสร้างคำดังกล่าวสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของภาษาอังกฤษอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

Bauer, L. (1983). *English Word-Formation*. Cambridge University Press.

Carstairs-McCarthy, A. (2002). *An Introduction to English Morphology*. Edinburgh University Press.

Fromkin, V., Rodman, R., & Hyams, N. (2018). *An Introduction to Language* (11th ed.). Cengage Learning.

Katamba, F. (1993). *Morphology*. Macmillan Press.

Wardhaugh, R., & Fuller, J. M. (2021). *An Introduction to Sociolinguistics* (9th ed.). Wiley-Blackwell.

Yule, G. (2020). *The Study of Language* (7th ed.). Cambridge University Press.